

החיסון, כי לפי הידוע מתקיים החיסון רק במשך שישה חדשים. מצב זה מחייב את המכון שלנו לחקור את הבעיה מכל צדדיה, ועל הבוקרים לנהוג בזהירות מאקסימאלית גם לאחר החיסון, ויהיה המחיר שעליהם לשלם עבור זהירות זו ככל שיהיה.

בעייה חמורה מהווה לדעתי הפעם השחת; זו נקצרת, נערמת ונכבשת בעת שהמחלה משרתת תוללת סביבנו. לפי הידוע מהספרות יכול הווירוס של מחלת הפה והטלפיים להתקיים מחוץ לגוף החי חודשים רבים; שחת זו תהווה איפוא בשביל המשקים אשר בסביבתם היו עדרי צאן נגועים, בעייה רצינית מאוד שיש לתת את הדעת עליה.

יש לנו הרגשה קשה שהפעם המחלה עשויה לשחות בארץ זמן ממושך; מחובת הממשלה המוסדות הנוגעים בדבר לטכס עצה ואמצעים למניעת נזקים חמורים למשק ולמדינה.

בסוף חייבים אנו לציין את המסירות והמאמצים היוצאים מן הכלל שנתגלו הפעם לשם איתור המחלה ומניעת נזקים; שותפים להם — משרד החקלאות, השרותים הווטרינאריים, מנהל ההדרכה והבוקרים עצמם. הבה נקווה שעמלנו לא היה לשוא.

מאי, 1962

(—) א. שמאראנדר

להתרשם בעבר מכמה וכמה התפרצויות של מחלת הפה והטלפיים בארץ ובחוץ לארץ, אולם תמונה מחרידה כזו, כפי שהתגלתה לעינינו בעדר הבשר של מר הירשברג, טרם ראיתי. משלש מאות ראשי בקר מתו ונשחטו שתיסות-אונס 83 ראשים עד ל-12/5, (המחלה פרצה ב-1/5); רוב מקרי-המות הם בעגלות ועגלים עד גיל שנה, אולם היו גם מקרי-מות בפרות ועגלות הרות. התמונה, כפי שנתגלתה לעיני ביום 7/5, כשה שטח שלפני המכלאה היה זרוע גופות ומחצית העדר היתה חולה קשה, הזכירה לי את אשר ראיתי בהולנד בשנת 1923. לשמחתנו אפשר לצ"יין שביום 14/5 התמונה השתנתה מקצה אל קצה. ומותר לקוות שבכל הנוגע למצב העדר של מר הירשברג — זהו סוף הפרשה.

לא כן הוא הדבר ביחס לעדרי-החלב; העובדה שעשרה ימים ויותר לאחר החיסון עדיין מופיעים מקרי מחלה חדשים, מדאיג ביותר. אמנם ידוע הדבר ששום חיסון, ובמיוחד חיסון איאקטיבי, אינו מעניק חיסון מלא, והתיאור הנ"ל של מקרים קלים יותר וחמורים ביותר מחייבים אותנו לעשות את כל אשר ביכולתנו למניעת הדבקות העדרים גם לאחר החיסון.

החיסון אינו פעיל בבהמות שבגיל צעיר (לפי ידיעות מפירברייט); מכאן הסכנה להדבק בקה מחדש ע"י בני הבקר לאחר שיפוג כוחו של

מדרגות, ולא מישור משופע

על מנת להעביר פרות מרמת מרצפת אחת לשנייה, כמו בכניסה אל ביתן החליבה או ביציאה ממנו, או במעבר מן החצר אל רחבת הסככה, השתמש במדרגות ולא בכבש. זו עצתו של מהנדס חקלאי מאוניברסיטת ראטגרס.

רצפה מדרונית מחוספסת אינה בבחינת ערובה בפני התחלקותה של הבהמה על בוך או כפור; הנזק הנגרם בעקב מקרים כאלה אינו נדיר ביותר. נראה כי הפרות משתמשות ביתר קלות במדרגות. עלייה של 20 סנטימטרים לכל מטר דרך הוכחה כמשביעת רצון למרות שעליות תלולות יותר אף הן זכו להצלחה. המדרגות צורכות פחות שטח מישורי והעליה בהן פחות מסוכנת מאשר העליה בכבש.

גידול בייצוא זירמה מאנגליה

תוך 3 השנים האחרונות הכפילה אנגליה את הייצוא של זירמה קפואה-עמוק. זירמה מ-8 גזעים נמכרה ל-18 ארצות. הוצאות המשלוח והביטוח לכל אמפולה מסתכמת ב-7.5 ל"י ומחירי מנת-הזירמה עצמה נעים בין 4.5 ל"י ל-82.5 ל"י; המחיר הממוצע למנת זירמה היה 8 ל"י.

הגזע הדני האדום להשבחת הבקר באנגליה

מטפחי הבקר, אדום חסר-הקרניים שבאנגליה קנו בדגמרק 87 מבכירות ו-8 פרים מהגזע הדני האדום, בבחירת המשלוח הזה הקפידו באופן מיוחד על מתכונת השומן שבחלב. בקריבוא זה ישמש להכלאות שיטתיות של הגזע האנגלי האדום, שהוא, כידוע, דורתכליתי.